

På god latin vil jeg tillade mig at sige: Sic transit gloria mundi. Det betyder: Sådan forgår verdens herlighed.

I en tid, hvor verden forandres og sammenbindes som aldrig før, i en tid, hvor nye internationale samarbejdsformer opstår og endnu er i deres vorden, i en tid, hvor der skabes mulighed for ny demokratisering og mangfoldighed i verden, hvor også folk og lande af Færøernes størrelse kan blive ligestillede deltagere i internationalt samarbejde, og i en tid, hvor vi har haft en færøsk selvstændighedsbevægelse, som gennem de seneste 6-7 år har prøvet at tage ansvar for alle områder, står vi her i dag med et dansk lovforslag, som reducerer Færøerne til kun at kunne agere som befuldmægtiget på Danmarks vegne. Det færøske landsstyre skal altså ikke optræde på vegne af det færøske folk, men som befuldmægtiget på vegne af det danske rige. Det er anakronistisk, og det er udemokratisk.

Det er jo trist at opleve det i 2005, specielt her i dag på den islandske nationaldag. Island er eksemplet på et land, der virkelig har brugt sin selvstændighed og sin internationale ageren til at udvikle sig både økonomisk, socialt og kulturelt, og det er ikke mindst takket være den folkeretlige ligestilling, Island har fået, og de muligheder, landet har brugt i den internationale verden. Det har taget del i verden, taget pligter på sig og er blevet stillet over for krav, som det har været nødt til at indgå på.

Jeg vil gerne her prøve at bede Folketinget om at lave et lille tankeeksperiment. Hvad nu, hvis man prøvede at sætte sig i Færøernes sted? Hvor ville Danmark være som samfund, hvis man ikke havde myndighed til at optræde på egne vegne i internationalt samarbejde? Ville Danmark være et moderne velfærdssamfund? Ville Danmark have den position og den økonomi, man har i verden i dag? Jeg tror, svaret giver sig selv. Og hvordan ville hver enkelt af os som enkeltpersoner have udviklet os, hvis vi aldrig var blevet myndige, hvis vi aldrig havde kunnet indgå forpligtende aftaler på egne vegne og aldrig havde skullet stå til ansvar for dem og tage de pligter, der følger med?

Jeg kunne også spørge hvert enkelt folketingsmedlem: Ville man stemme for et sådant forslag, hvis navnet Færøerne blev skiftet ud med Danmark? Ville man stemme for et lovforslag, der siger, at Danmark kun kan indgå aftaler på vegne af et andet land, at Danmark ikke kan indgå aftaler, der strider mod dette lands interesser, at dette andet land kan opsige aftalerne,

hvis det ikke er tilfreds med dem, at Danmark ikke har nogen beføjelser på det sikkerhedspolitiske område, og at Danmark, hvis man skal deltage, bliver nødt til at finde sammen med en anden part, som lovforslaget her lægger op til? Grønland og Færøerne skal jo være enige, hvis de skal have nogen rolle, og det kan være svært, når der er vigtige områder på dagsordenen.

Det er jo, hvad der står sort på hvidt i dette lovforslag, som er blevet præsenteret som et slags fremskridt, men som er et direkte tilbageskridt.

Kl. 9.10

Vi har i udvalgsarbejdet fået bekræftet, hvordan man tolker denne lovgivning fra den danske regerings side. På spørgsmålet, om vi nu kan opleve en gentagelse af det, som skete i 2003, hvor det danske Folketing og den danske regering satte lovgivning på det militære område i kraft på Færøerne, på trods af at et enigt færøsk parlament var imod, svarede statsministeren, at det vil man forbeholde sig ret til at gøre igen. Det vil sige, at det færøske folk ingen som helst indflydelse har på det sikkerhedspolitiske område og kan blive draget med i en krig i morgen, hvis det skal være, og at man kan implementere lovgivningen på dette område på Færøerne selv imod et enigt færøsk parlament.

Det er jo klar tale, og lige så klart er det, at det intet har med demokrati at gøre, og at det intet har med ligeværdighed, respekt eller folkenes selvbestemmelsesret at gøre, uanset hvad man forsøger at pakke denne lovgivning ind i af spineffekter og udenomssnak. Det er også blevet klart påvist, at lovgivningen er et klart tilbageskridt for Færøerne i forhold til den praksis, vi allerede har vundet i dag, for man er jo gået ud fra den meget firkantede opfattelse af det danske rige de sidste 30 år.

Færøerne har af egen kraft lavet aftaler med andre, har ageret og deltaget i internationale sammenhænge og har underskrevet aftaler med andre lande som et i praksis selvstændigt land. Færøerne har ønsket selvstændigt medlemskab af Nordisk Råd, IMO, WTO, EFTA osv., men med dette lovforslag udelukkes denne mulighed, og det vil sige, at i ingen af de vigtige fora, som vi bør deltage i for at kunne udvikle os internationalt, er deltagelse mulig.

Hvad være er: Færøerne og Grønland er selvstændige medlemmer af en mellemfolkelig organisation, der hedder NAMMCO, altså et alternativ til IWC, som beskæftiger sig med havpattedyr i Nordatlanten. Her er vi selvstændige